

Link do produktu: <http://www.empi2.pl/powstanie-wielkopolskie-1918-1919-zeszyt-cwiczen-dla-szkoly-podstawowej-p-835.html>

Powstanie Wielkopolskie 1918-1919. Zeszyt ćwiczeń dla szkoły podstawowej

Cena	12,00 zł
Dostępność	Książka dostępna - końcówka nakładu!
Numer katalogowy	ZPWSP
Kod CN	4901

Opis książki

Zeszyt ćwiczeń zawiera zarówno istotne wiadomości na temat Powstania Wielkopolskiego, jak i bloki interesujących ćwiczeń; historia

Autorzy: Maria Pacholska, Wiesław Zdziabek
Wyd. 1, 2008
ISBN 978-83-89287-85-4
ss. 48
oprawa: miękka

Zeszyt ćwiczeń zawiera pięć rozdziałów. W **rozdziale pierwszym** zamieszczono informacje o polskich powstaniach w pierwszej połowie XIX wieku oraz o procesie germanizacji i sposobach, jakimi Polacy z nią walczyli. W **rozdziale drugim** omówiono I wojnę światową, następnie opisano wydarzenia, które doprowadziły do wybuchu Powstania Wielkopolskiego oraz jego zwycięskiego finału w Poznaniu. W **rozdziale trzecim** przedstawiono dwa główne etapy przebiegu powstania w Wielkopolsce, a w **rozdziale czwartym** – wydarzenia w Wielkopolsce od lutego 1919 r., a także przebieg ustalania granic II Rzeczypospolitej Polskiej. **Rozdział piąty** stwarza czytelnikowi szansę wejścia w rolę badacza historii powstania w jego stronach rodzinnych (miejscowości, najbliższej okolicy). W książce znajdują się ponadto **teksty źródłowe, wiersze, fotografie, mapki, karty pracy i karta samooceny**.

Z recenzji dr Izabeli Skórzyńskiej:

Narracja poszczególnych części i rozdziałów uzupełniona jest o materiał ikonograficzny – fotografie i symbole Powstania. Jest ona bardzo rzeczowa, uporządkowana i ustrukturyzowana, co ułatwia jej lekturę i pracę z blokiem ćwiczeniowym (...). Blok ćwiczeniowy (...) zawiera różnorodne propozycje pracy z narracją historyczną i materiałem źródłowym oraz poglądowym. Zdecydowana większość ćwiczeń ma charakter aktywizujący, zwłaszcza te, w których autorzy proponują pracę z mapami, tekstami źródłowymi, wśród których, co warto jest podkreślić, znajdują się także wspomnienia i teksty poetyckie. (...) Na szczególną uwagę zasługuje ostatni blok ćwiczeń, wyposażony w karty pracy dla ucznia, którego tematem przewodnim jest pamięć Powstania Wielkopolskiego w „małej ojczyźnie” (...). Autorzy ćwiczeń proponują działania w terenie – wizytę w muzeum, wyszukanie i odwiedzenie miejsc pamięci związanych z Powstaniem, a nawet dłuższą wycieczkę, której rezultaty uczniowie mogą opisać, wypełniając stosowną kartę ćwiczeń.

Spis treści

Od Autorów

I. Wielkopolska w XIX w.

1. Czas powstań narodowych (1795-1864)
2. Walka z germanizacją (1864-1914)
3. Twierdza Poznań na przełomie XIX i XX w.

Ćwiczenia

II. Powstanie w Poznaniu

1. I wojna światowa (1914-1918)
2. Dzień 27 grudnia 1918 r. w Poznaniu
3. Walki o Poznań (28 grudnia 1918 r. – 6 stycznia 1919 r.)

Ćwiczenia

III. Powstanie w Wielkopolsce

1. Od grudnia 1918 r. do połowy stycznia 1919 r.
2. Od połowy stycznia do 16 lutego 1919 r.

Ćwiczenia

IV. Do II Rzeczypospolitej Polskiej

1. Po Powstaniu Wielkopolskim
2. Ustalanie granic II Rzeczypospolitej Polskiej

Ćwiczenia
V. Powstanie Wielkopolskie w mojej „małej ojczyźnie”
VI. Karta samooceny

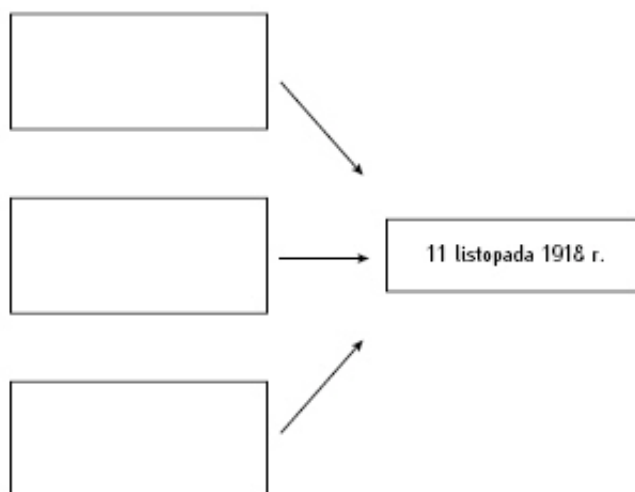
Przykładowe strony

Przykładowe strony ćwiczeń

Ćwiczenia

1. Uzupełnij schemat, wpisując odpowiednio wydarzenia, które doprowadziły do podpisania przez Niemcy rozejmu w Compiègne:

Punkty	
Do zdobycia	Twoje punkty
3	



2. Co dla Polaków oznacza data 11 listopada 1918 r.?

Punkty	
Do zdobycia	Twoje punkty
1	

.....

.....

.....

.....



6. Przeczytaj teksty źródłowe (A i B), a następnie wykonaj polecenie.

Punkty	
Do zdobycia	Twoje punkty
4	

A. Umundurowanie powstańców wielkopolskich.

Źródło: *Wspomnienia z Powstania Wielkopolskiego*, oprac. Janusz Karwat, Poznań 2007, s. XIX.

Od połowy grudnia 1918 roku nastąpiło nasilenie działalności organizacji polskich i coraz częściej widoczne były oznaki polskości na mundurach zdemobilizowanych żołnierzy. Wydarzenia 27 grudnia i następnych dni zniosły ograniczenia w tym zakresie. Powstańcy, czyli na ogół zdemobilizowani żołnierze, nosili najczęściej mundury kroju niemieckiego wyniesione z frontu. Od niemieckich żołnierzy odróżniali się oznakami narodowymi: opaska biało-czerwona, rozetka, a rzadziej kokarda biało-czerwona, noszone na piersi lub czapce. Od 21 stycznia 1919 roku wprowadzono jednolite umundurowanie, którego najbardziej charakterystycznym elementem była wysoka rogatywka w pruskim kolorze feldgrau (szarozielonym z pętelką z przodu w kształcie trefla z lewej strony czapki). Przypięty nad daszkiem orzeł miał otwartą koronę. Należy zwrócić uwagę na specjalnie ustanowione oznaczenia stopni wojskowych, które noszono na rękawach.

B. 8 stycznia 1919, Poznań – Rozkaz dzienny nr 3 Dowództwa Głównego o przydziałach służbowych, składzie organizacyjnym i odznakach siły zbrojnej w Wielkopolsce (fragment).

Źródło: *Powstanie Wielkopolskie 1918-1919. Wybór źródeł*. Oprac. A. Czubiński i B. Polak, Poznań 1983, ss. 152-153.

4. Oficerowie i szeregowcy należący do oddziałów wojskowych mają nałożyć tymczasowo następujące odznaki:

- 1. U czapki: orzełek srebrny (wybór metalu dozwolony, rozmiary orzełka ca 3,5x3,5 cm) i kokarda biało-czerwona.*
- 2. Po obu stronach kołnierza u płaszcza i bluzy – 1 i pół cm od brzegu pionowy pasek biało-czerwony w szerokości 1 cm (kolor czerwony bliżej zapięcia). Odznaki szarż podoficerskie i oficerskie będą uregulowane następnymi rozkazami w myśl przepisów obowiązujących dla całego Wojska Polskiego.*

Głównodowodzący:

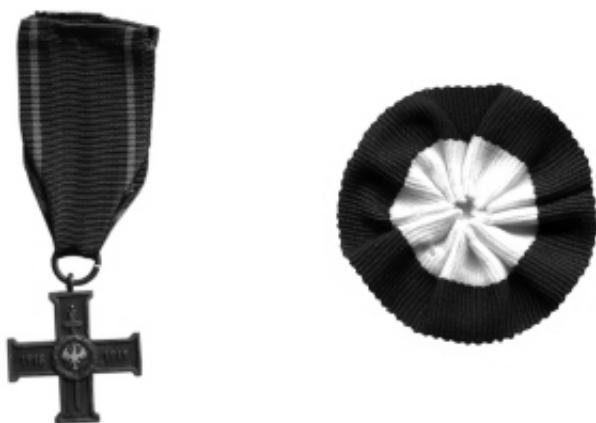
Taczak



IV. Do II Rzeczypospolitej Polskiej

1. Po Powstaniu Wielkopolskim

W okresie obowiązywania rozejmu trewirskiego (16 II – 28 VI 1919 r.) Wielkopolskę od Polski oddzielała granica państwowa, a od Niemiec linia demarkacyjna (tymczasowa granica). W myśl prawa międzynarodowego region ten nadal był częścią państwa niemieckiego. Ale Polacy już 8 stycznia przejęli w swoje ręce najważniejsze urzędy. 10 kwietnia zaczęto zmieniać w całej Wielkopolsce napisy niemieckie na polskie: na budynkach urzędów państwowych, stacji kolejowych itd. Również ulice odzyskały polskie nazwy. 15 maja język polski został uznany za obowiązujący w urzędach.



Fot. 5. Krzyż powstańczy, nadawany po II wojnie światowej przez władze polskie uczestnikom Powstania Wielkopolskiego, oraz kokarda w barwach narodowych przypinana do mundurów

Po podpisaniu przez Polskę traktatu wersalskiego rozpoczął się proces łączenia Wielkopolski z resztą kraju – 1 lipca zniesiono granicę celną między tym obszarem a Polską. 6 listopada rozwiązano Komisariat Naczelnej Rady Ludowej. Wielkopolska stała się częścią II Rzeczypospolitej.

O Autorach

Maria Pacholska i Wiesław Zdziabek – nauczyciele z wieloletnim stażem pracy i doświadczeniem, doradcy metodyczni historii i wiedzy o społeczeństwie w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu, autorzy i współautorzy kilkudziesięciu publikacji, w tym programów nauczania, podręczników, zeszytów ćwiczeń i poradników oraz artykułów popularnonaukowych. Ich pasją

jest historia regionalna. W 2012 roku Wiesław Zdziabek otrzymał honorowy tytuł Profesor Oświaty.